
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פסיכופתולוגיה של המבוגר - 51723

תאריך עדכון אחרון 21-02-2017

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר' אייל קלנטרופ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Eyal.Kalanthroff@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס נבנה על היסודות שהונחו בקורס "מבוא לפסיכופתולוגיה" שנערך בסמסטר א'. הקורס יתמקד באבחנות פסיכיאטריות עיקריות (כדוגמת שימוש בחומרים, הפרעות חרדה ומצב רוח, הפרעות אכילה והפרעות פסיכוטיות), תוך הצגת הקריטריונים של ה-DSM-5, וכן הרציונל והעדויות המחקריות שהובילו לשינויי לעומת ה-DSM-IV. מטופלים אשר אובחנו בעבר בפרעה נפשית, וקיבלו טיפול, יחלקו עמנו את חוויתם האישית. דרכם ננסה להבין את מושג ההחלמה ונעשיר את הדיון אודות היתרונות והמגבלות שטומנת בחובה מערכת ה-DSM-5.

מטרות הקורס:

ללמוד פסיכופתולוגיה של המבוגר על-פי המודל הרפואי, ולתת לתלמיד כלים ביקורתיים להגיע לאבחנה אחרי שיקול של החלופות. ללוות את ההתנסות של התלמיד בפרקטיקום בידע תיאורטי ואמפירי ולקשר בין החוויה הקלינית ללימוד.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תפוקות למידה – לאחר שסיים בהצלחה את הקורס, התלמיד:

1. יכיר את האבחנות העיקריות של ה-DSM-5
2. יבין את הרקע האטיולוגי לאבחנות המרכזיות.
3. יוכל לתת אבחנה לפי הקטגוריות של ה-DSM-5
4. יוכל לדון באבחנות ובאבחנות מבדלות.
5. ידע את ההמלצות לטיפול לפי אבחנה.
6. יבין את תהליך ההחלמה מהפרעות נפשיות

דרישות נוכחות (%) :

70

שיטת ההוראה בקורס: דיון בקריאה, דיון בויניטות, הרצאות פרונטליות של המרצה ושל מרצי אורח, סרטי וידאו, הצגות קבוצתיות של סטודנטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

ה-DSM: ברכה או כללה?

הפרעות פסיכוטיות

החלמה: מהי והאם זה משנה?

מתמודד עם סכיזופרניה

הפרעות אישיות

הפרעת אישיות גבולית: האם אפשר להחלים ממנה?

הפרעות אכילה

החלמה מאנורקסיה נרבוזה: סיפור אישי
הפרעות בשימוש בחומרים: התמודדות והחלמה
הפרעות במצב הרוח
הפרעות בי-פולריות
הפרעות חרדה

חומר חובה לקריאה:

הקריאת תועלה לאתר המודל, חלק תהיה מתוך הרשימה הבאה:
American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.

קריאה נוספת תיבחר רובה מרשימת "החומר לקריאה נוספת" ותועלה למודל.

חומר לקריאה נוספת:

- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.*
- Bachner-Melman, R., Zohar, A.H., & Ebstein, R.P. (2005). An examination of cognitive versus behavioral recovery from anorexia nervosa. Journal of Nervous and Mental Disorders, 194(9), 697-703.*
- Barnicot, K., Katsakou, C., Marougka, S., & Priebe, S. (2011). Treatment completion in psychotherapy for borderline personality disorder – a systematic review and meta analysis. Acta Psychiatrica Scandinavica, 123, 327-338.*
- Bentall, R.P. (1992). A proposal to classify happiness as a psychiatric disorder. Journal of Medical Ethics, 18, 94-98.*
- Beidel, D.C. and Stipelman, B. (2007). Anxiety disorders. In: M. Hersen, S.M. Turner, and D.C. Beidel (eds), Adult Psychopathology and Diagnosis (5th ed.), 349-409. Wiley: Hoboken, New Jersey.*
- Buchheim, P., Hörz, S., Doering, S., Taubner, S., & Fonagy, P. (2010). The relationship between personality organization, reflective functioning, and psychiatric classification in borderline personality disorder. Psychoanalytic Psychology, 27, 395-409.*
- Clatworthy, J., Bowskill, R., Rank, T., Parham, R., & Horne, R. (2007). Adherence to medication in bipolar disorder: a qualitative study exploring the role of patients' beliefs about the condition and its treatment. Bipolar Disorder, 9, 656-664.*
- Cuellar, A.K., Johnson, S.L., & Winters, R. (2005). Distinctions between bipolar and unipolar depression. Clinical Psychology Review, 25, 307-339.*
- Duffy, A. (2010). The early natural history of bipolar disorder: what we have learned from longitudinal high-risk studies. Canadian Journal of Psychiatry, 55, 477-486.*
- Feliciano, L. & Arean, P.A. (2007). Mood disorders: Depressive disorders. In: M. Hersen, S.M. Turner, & D.C. Beidel (eds), Adult Psychopathology and Diagnosis (5th ed.), 286-316. Wiley: Hoboken, New Jersey.*
- Furnham, A., Wincelous, J. (2012). Psychiatric literacy and the personality*

-
- disorders. *Psychopathology*, 45(1), 29-41.
- Hasin, D.S., Fentonb, M.C., Beselera, C., Park, J.Y., & Wall, M.M. (2012). Analyses related to the development of DSM-5 criteria for substance use related disorders: 2. Proposed DSM-5 criteria for alcohol, cannabis, cocaine and heroin disorders in 663 substance abuse patients. *Drug and Alcohol Dependence*, 122(1-2), 28-37.
- Harvey, P.D., Czaja, S.J., & Lowenstein, D.A. (2012). Schizophrenia later in life (editorial). *American Journal of Geriatric Psychiatry*, 20, 1-5.
- Keel, P., Brown, T.A., Holland, L.A., & Bodell, L.P. (2012). Empirical classification of eating disorders. *Annual Review of Clinical Psychology*, 8, 10.1-10.24.
- Leichsenring, F., Leibing, E., Kruse, J., New, A.S., & Leweke, F. (2011). Borderline personality disorder. *Lancet*, 377, 74-84.
- Levy, B., & Manove, E. (2012). Functional outcome in bipolar disorders: the big picture. *Depression Research and Treatment*, 2012, 1-12.
- Lysaker, P.H., Glynn, S.M., Wilkness, S.M., & Silverstein, S.M. (2010). Psychotherapy and recovery from schizophrenia: A review of potential applications and need for future study. *Psychological Services*, 7(2), 75-91.
- Matthews, J.R., & Barch, D.M. (2010). Emotion responsivity, social cognition, and functional outcome in schizophrenia. *Journal of Abnormal Psychology*, 119, 50-59.
- Neumark, Y.D., Lopez-Quintero, C., Grinshpoon, A., & Levinson, D. (2007). Alcohol Drinking Patterns and Prevalence of Alcohol-Abuse and Dependence in the Israel National Health Survey. *Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 44(2), 126-135.
- O'Brien, C. (2010). Addiction and dependence in DSM-V. *Addiction*, 106, 866-867.
- Shinebourne, P., & Smith, J.A. (2009). Alcohol and the self: an interpretative phenomenological analysis of the experience of addiction and its impact on the sense of self and identity. *Addiction Research & Theory*, 17(2), 152-167.
- Skodol, A.E., Bender, D.S., Morey, L.C., Clark, L.A., Oldham, J.M., Siever, L.J. (2011). Personality disorder types proposed for DSM-5. *Journal of Personality Disorders*, 25, 136-169.
- Skodol, A.E., Clark, L.A., Bender, D.S., Krueger, R.F., Morey, L.C., Verheul, R., Alarcon, R.D., Bell, C.Cl, Siever, L.J., & Oldham, J.M. (2011). Proposed Changes in Personality and Personality Disorder Assessment and Diagnosis for DSM-5 Part I: Description and Rationale. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 2(1), 4-22.
- Uliaszek, A.A., Zinbarg, R.E., Mineka, S., Craske, M.G., Griffith, J.W., Hammen, C. (2012). A longitudinal examination of stress generation in depressive and anxiety disorders. *Journal of Abnormal Psychology*, 121, 4-15.
- Wagner, E.F., Sobell, L.C., & Sobell, M.B. (2007). Substance-Related Disorders: Alcohol. In M. Hersen, S. Turner, and D. Beidel (Eds.), *Adult Psychopathology and Diagnosis, Fifth Edition* (pp. 166-200). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Walker, Elaine; Bollini, Annie; Hochman, Karen; Kestler, Lisa; Mittal, Vijay A. Schizophrenia. (2008). In Maddux, James E (Ed); Winstead, Barbara A (Ed). *Psychopathology: Foundations for a contemporary understanding* (2nd ed.), pp. 199-222. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group.
- Woods, D.W., Flessner, C., Franklin, M.E., Wetterneck, C.T., Walther, M.R., Anderson, E.R., & Cardona, D. (2006). Understanding and Treating Trichotillomania:

What We Know and What We Don't Know. Psychiatric Clinics of North America, 29, 487-501.
Zachar, P., & First, M.B. (2015). Transitioning to a dimensional model of personality disorder in DSM 5.1 and beyond. Current Opinion in Psychiatry, 28(1), 66-72.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 80 %

הגשת תרגילים 20 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: